

Ana Haraga

*

Fișe de lucru pentru activități remediale
Clasele V-VI

Sintaxa propoziției
Fișă de sistematizare

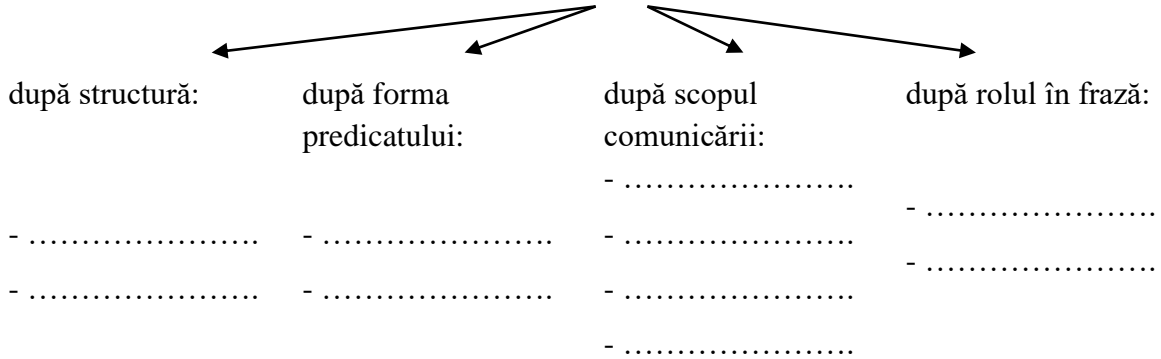
Propoziția este o comunicare care:

- a. Poate avea un predicat;
- b. Are un singur predicat;
- c. Are unul sau mai multe predicate

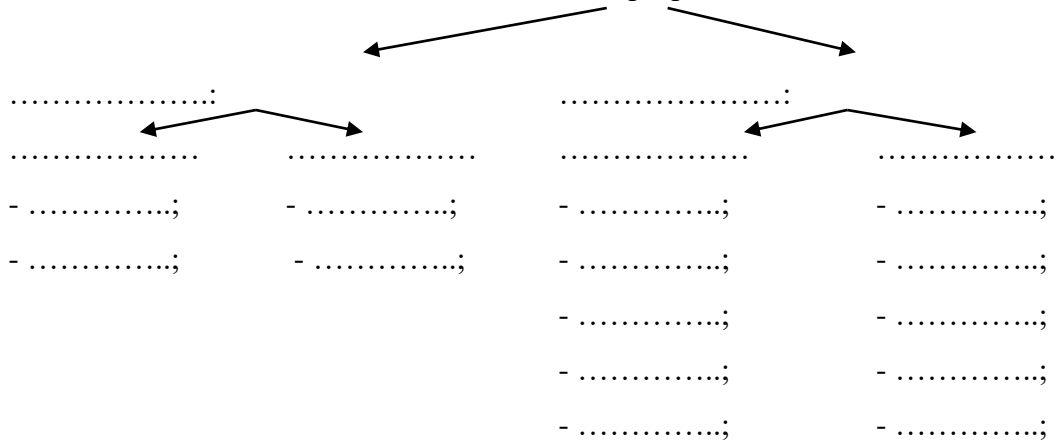
Notează în paranteză, cu *adevărat* sau *fals*, valoarea de adevăr a afirmațiilor:

- a. Pot exista și propoziții fără predicat;
- b. Orice propoziție are un singur predicat;
- c. Numărul predicatelor exprimate dintr-un text este egal cu numărul propozițiilor;
- d. Uneori, predicatul există, dar nu este exprimat deoarece se subînțelege din context;

Clasificarea propozițiilor:

Părțile de propoziție:

Fișa de lucru nr. 1

1. Alcătuieste propoziții cu subiect multiplu în care elementele sunt legate prin:

și: .....

nici..., nici...: .....

sau: .....

ori..., ori...: .....

2. Alcătuieste propoziții cu predicat nominal în care elementele numelui predicativ să fie legate prin aceleași conjuncții:

și: .....

nici..., nici...: .....

sau: .....

ori..., ori...: .....

3. Identifică subiectele din propozițiile:

Ioane, nu zice nimic! .....

Șezi cuminte, măi copile!.....

Să trăiți, domnule caporal! .....

A plecat și Claudia. .....

4. Scrie în spațiile punctate forma corectă a verbelor din paranteză pentru a face acordul subiectului cu predicatul.

Ori Irina, ori Ioana ..... *geamul deschis.* (*a lăsa* – perfect compus)

Fie un prieten, fie un vecin ..... *papagalul.* (*a hrăni* – ind., prezent)

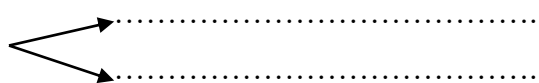
Eu și Eugenia ..... *chiar acum.* (*a pleca* – ind., viitor)

Un stol de vrăbii ..... *pe acoperiș.* (*a se așeza* – ind., p. simplu)

O mie de elevi ..... *va fi în tabără la Năvodari.* (*a fi* – ind., viitor)

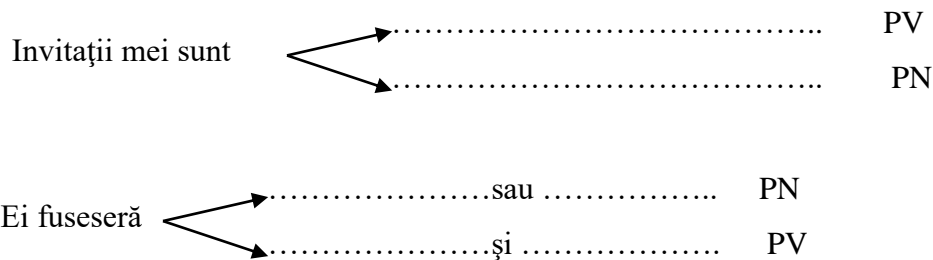
Un cârd de găște ..... *pe lac.* (*a înota* – ind., imperfect)

5. Completează spațiile punctate pentru a exemplifica tipurile de predicate indicate:

Buchetele erau .....

PN

PV

6. Transformă propozițiile afirmative, dezvoltate în propoziții negative, simple.

- Zi și tu ceva interesant.* .....
- Dă-mi mai multe exemple relevante.* .....
- Ia cu încredere aceste daruri.* .....
- Acum stai aici, lângă perete!* .....
- Astăzi rămâi acasă, copile.* .....
- Ai grijă de tine!* .....

7. Dezvoltă propozițiile următoare introducând câte două atribute pentru fiecare substantiv:

- Un vânt* ..... *răscolea frunzele* .....
- Pe fereastra* ..... *intra un aer* .....
- În curtea* ..... *creșteau flori* .....
- Cu mișcări* ..... *își netezea părul* .....
- Un zâmbet* ..... *îi lumina fața* .....
- Avea niște ochi* ..... *și un surâs* .....

8. Dezvoltă propozițiile următoare adăugând câte două complemente pentru fiecare verb din text:

- Călca* ....., *apropiindu-se* ..... *de noi* .
- Știa* ..... *toată povestea pe care acum o asculti* .....
- Va pleca* ....., *din dorința de a junge* ..... *acasă*.

---

7. Alcătuieste câte un enunț în care fiecare cuvânt subliniat să aibă altă valoare morfologică.

---

8. Transcrie o propoziție simplă din text.

---

9. Transcrie din textul dat câte un:

atribut substantival: .....

subiect: .....

atribut pronominal: .....

complement direct: .....

predicat verbal: .....

10. Identifică în text trei părți de vorbire diferite, fără funcție sintactică.

---

11. Explică rolul cratimei din structura: *și-n*.

---

12. Explică rolul [:] din text.

Fișa de lucru nr. 3

Citește textul dat:

„Erau odată într-un sat doi frați și amândoi erau însurați. Cel mai mare era harnic, guraliv și chiabur, pentru că unde punea el mâna, punea și Dumnezeu mila, dar n-avea copii. Iar cel mai mic era sărac. De multe ori fugea el de noroc și norocul de dânsul, căci era leneș, nechitit la minte și nechibzuit la trebi, ș-apoi avea și o mulțime de copii. Nevasta acestuia sărac era muncitoare și bună la inimă, iar a celui bogat era pestriță la mațe și foarte zgârcită.”

(I. Creangă – Dănilă Prepeleac)

1. Precizează felul verbului *erau* și scrie un sinonim contextual al acestuia.

---

2. Alcătuieste propoziții cu alte trei sensuri ale verbului *a fi*, predicativ.

---

3. Identifică în text un predicat nominal cu nume predicativ multiplu.

---

4. Extrage o structură în care apar trăsăturile nevestei celui sărac.

---

5. Exprimă aceleași însușiri ale femeii utilizând sinonimele elementelor numelui predicativ :

---

6. Scrie sensurile structurilor:

nechitit la minte - ..... *chiabur* - .....

pestriță la mațe - ..... *guraliv* - .....

7. Selectează din text.

un predicat verbal - ..... *un atribut adjectival* - .....

un complement direct - ..... *un complement de loc* - .....

8. Reformulează propozițiile astfel încât, prin înlocuirea elementelor numelui predicativ cu antonimele lor, să exprimi însușirile opuse ale prsonajului.

„cel mare era harnic, guraliv și chiabur” - cel mare era ....., ... și .....

„cel mai mic era sărac” - cel mic era .....

„nevasta acestuia sărac era muncitoare și bună la inimă” - nevasta acestuia sărac era ....., ... și .....

„iar a celui bogat era pestriță la mațe și foarte zgârcită” – iar a celui bogat era ....., ... și .....

9. Transcrie din text o propoziție simplă.

---

10. Transformă propoziția simplă în propoziție dezvoltată

---

11. Selectează din text trei conjuncții coordonatoare: .....

12. Transcrie o structură în care este formulată o explicație a faptului că fratele mai mare era chiabur.

---

13. Modifică topica enunțurilor astfel încât, prin inversiune, să accentuezi însușirile obiectelor, caracteristicile sau circumstanțele acțiunii:

Chipul lui drăgălaș se posomorî brusc.

Ești slobod de-acum, pentru totdeauna.

Își petrecea vacanțele lungi în casa primitoare a bunicilor.

Spicele încovoiate de povara rodului se legănau cu foșnet în lumina aurie a soarelui.

Mâinile ei ostenite de trudă se odihneau cumiși în poală.

Fișa de lucru nr. 4

I. Identifică felul atributelor, apoi scrie la finalul fiecărei propoziții litera corespunzătoare răspunsului corect, din coloana din dreapta

1. Elevii silitori vor obține întotdeauna rezultate bune. ...
2. Timpul pierdut nu se mai recuperează niciodată. ...
3. Cu mâna tremurândă mi-a făcut un ultim semn. ...
4. Prietenii mei m-au ajutat întotdeauna. ...
5. Localitatea aceea e situată dincolo de munți. ...
6. Trei copii au făcut multă gălăgie. ...
7. Al treilea elev a răspuns corect la toate întrebările. ...
8. Amândoi băieții au greșit la lucrarea de control. ...
9. Cartea elevului este pe bancă. ...
10. Casele din lemn sunt cele mai călduroase. ...
11. Cuiburile de pe stâlपुरi au rămas goale. ...
12. Ideea Lucicăi este preferata mea. ...
13. Noi, prietenii, suntem alături de tine. ...
14. Părerea ei a contat întotdeauna pentru mine. ...
15. Darul de la ea mi-a făcut mare bucurie. ...
16. Băiatul dinaintea lui îmi este verișor. ...
17. Mașina lor roșie a făcut furori în oraș. ...
18. Nevoia de a mânca este o nevoie de bază. ...
19. Tema de rezolvat pentru acasă a fost imposibilă. ...
20. Am văzut un copil dormind în brațele mamei lui. ...
21. Nicio mașină nu este ca a părinților mei. ...
22. Textul transcris era incomplet

- a) *Atribut adverbial exp. prin adverb*
- b) *Atribut verbal exp. prin verb la gerunziu*
- c) *Atribut verbal exp. prin verb la supin*
- d) *Atribut verbal exp. prin verb la infinitiv*
- e) *Atribut pron. in cazul G*
- f) *Atribut pron. prep in cazul G*
- g) *Atribut pron. prep. in cazul Ac*
- h) *Atribut pron genitival*
- i) *Atribut subst. apozitional*
- j) *Atribut subst. prep. in cazul D*
- k) *Atribut subst. prep. in cazul G*
- l) *Atribut subst. prep. in cazul Ac*
- m) *Atribut subst. genitival*
- n) *Atribut adj. exprimat prin numeral colectiv*
- o) *Atribut adj. exprimat prin numeral ordinal*
- p) *Atribut adj. exprimat prin numeral cardinal*
- q) *Atribut adj. pron. demonstrativ*
- r) *Atribut adj. pron. posesiv*
- s) *Atribut adj. provenit din verb la gerunziu*
- t) *Atribut adj. eprimat prin adj.provenit din verb la participiu*
- u) *Adjectiv propriu-zis*
- v) *Adjectiv pronominal negativ*

II. Completează propozițiile de mai jos cu atributele potrivite și scrie la dreapta felul fiecăruia.

1. Casa ..... este a bunicilor mei. ....
2. Mașina ..... meu este roșie. ....
3. Aripile ..... au pene frumos colorate. ....
4. Drumul trece printr-o livadă ....
5. Rezolvarea exercițiului ..... nu a fost grea. ....
6. Poeziile ..... mi-au plăcut. ....
7. Priveam pe geamul mare ....
8. Brazii ..... de voi sunt înalți. ....
9. Îmi plac florile ....
10. Am văzut un copil ....
11. Plăcerea ..... va trebui să ți-o temperezi. ....
12. Cuvintele ..... le-a rostit cu multă umilință. ....

Test de evaluare
Sintaxa propoziției

1. Subliniază predicatele și delimitează propozițiile. (8 p.)

„ – Uite, bunăoară, chiar de mâine, adăugă zâna, ai să-ncepi să te duci la școală.
(Lui Pinocchio îi pieri un picuț din veselie) Pe urmă ai să-ți alegi după placul inimii o artă sau un meșteșug...

Acum Pinocchio se posomorî.

- Ce **tot** mormăi printre dinți? întrebă Zâna nițeluș supărată.
- Spuneam ... gemu Pinocchio cu gura pe jumătate, că mi se pare prea târziu să mai merg acum la școală.”

(Carlo Collodi - Pinocchio)

2. Transcrie o propoziție simplă din text. (4 p.)

-
3. Dezvoltă propoziția de la exercițiul 2, precizând felul părților de propoziție introduse. (8 p.)
-

4. Extrage din text câte un: (8 p.)

complement direct în D: .....

complement de mod: .....

predicat verbal: .....

subiect: .....

5. Explică ce părți de propoziție leagă conjuncția *sau* în structura: *o artă sau un meșteșug...* (8 p.)
-

6. Alcătuieste un enunț în care conjuncția *sau* să lege elementele numelui predicativ. (8 p.)
-

7. Extrage din text patru părți de vorbire diferite, fără funcție sintactică, precizând felul lor: (8 p.)
-
-

8. Selectează din text o formă verbală populară și scrie forma ei literară. (8 p.)
-

9. Explică rolul cratimei din structura: *să-ncepi*. (8 p.)

---

10. Utilizează în enunțuri cuvintelor subliniate din text, cu alte valori morfologice și precizează-le: (8 p.)

---

11. Identifică o interjecție în textul dat. (4 p.)

---

12. Rezumă textul dat. (10 p.)

Se acordă 10 puncte din oficiu.